

[Brosen.]

muner har i Sommerens Løb for kortere eller længere Tid maattet lukke for Udbetalinger, idet de havde naaet Kassens Bund, og det var umuligt at fremskaffe Laan.

Lad mig for Resten indskyde her, at naar en hel Del Kommuner er kommet ud i store økonomiske Vanskeligheder, saa hidrører det bl. a. ogsaa fra den Omstændighed, at de har et stort Mellemværende med Statskassen. Naar man taler med praktiske Kommunalfolk, bliver man altid spurgt, om der dog ikke er Mulighed for, at Kommunerne kunde faa deres Tilgodehavende hos Staten paa et tidligere Tidspunkt, end det sker nu, og jeg vil derfor gerne foranledige en Udtalelse fra de Herrer Ministre, Indenrigsministeren eller Finansministeren, om ikke der er Mulighed for en Ændring af den nugældende Praksis. Der er uhyre Utilfredshed inden for de Kredse, der har med den kommunale Administration at gøre, over det store Mellemværende, Kommunerne har med Statskassen.

Der er i øvrigt Udsigt til forøgede Byrder for de samme Kommuner. Jeg skal eksempelvis nævne, at naar nu Skole-reformen skal til at træde ud i Livet, saa vil den i alt Fald for adskillige Kommuner Vedkommende kræve ret betydelige Midler, og dette var bl. a. en af Aarsagerne til, at Venstre i forrige Samling maatte afholde sig fra at stemme for denne Reform.

I det hele taget, naar vi er naaet op paa disse vældige Skatteudskrivninger, saa maa der Retfærdighed til i Skattefordelingen. Der foreligger her en meget betydelig Opgave for den Skattekommission, som vi nu endelig har faaet nedsat, for er der noget Omraade, hvor Forenkling er tiltrængt, saa er det paa Skatteomraadet. Det er i allerhøjeste Grad berettiget, naar den almindelige Skatteyder udtaler, at han ikke mere kan hitte ud af det. Skattessedlernes Antal er jo legio, og det kunde maaske have sin Interesse at faa ind i Rigsdagstidene samlet, saa nogenlunde i alt Fald, hvad vi egentlig har af direkte Skatter i 1937—38.

Vi har 1) ordinær Indkomstskat til Staten, 2) ordinær Formueskat til Staten, 3) overordentlig Indkomstskat til Staten, 4) Forhøjelse af den ordinære Indkomstskat til Staten, 5) Grundskyld og Ejendoms-skyld til Staten, 6) Indkomstskat til Kommunen, 7) Indkomstskat til den fælles-kommunale Udligningsfond, 8) Formueskat til den fælleskommunale Udligningsfond, 9) Grundskyld og Ejendomsskyld til Kommunerne, 10) Grundskyld og Ejendomsskyld til Amtskommunerne. Nu maa man und-

skyldte, hvis jeg ikke har faaet alting med; det er meget muligt, at jeg i hele det Vildnis, her er Tale om, har glemt en enkelt Skat, som burde have været med. Men jeg har i alt Fald nævnt tilstrækkelig mange forskellige Maader at kræve Skat af Skatteborgerne paa til at vise, hvor urimelige Forholdene er for Tiden, og hvor nødvendigt det er at ændre i de nuværende Tilstande.

Op de indirekte Skatter er fulgt i samme Spor, stadig væk Udvidelse og Forhøjelse. Saa længe der er Reserver at ty til, kommer der ganske vist ikke Sammenbrud i den Forstand, at det hele ramler over Ende; men jeg vil navnlig pege paa de indirekte Virkninger, der for Alvor er følelige netop nu. Paa Grund af hele denne mægtige Skatteudskrivning, det mægtige offentlige Behov, er Nationens Opsparing forringet, og Renten er i opadgaaende Bevægelse. Naar vi f. Eks. tager den effektive Rente for Obligationer, viser det sig, at medens denne i Maj 1936 var 4,78 pCt., er den i Maj 1937 steget til 5,15 pCt. Og det er jo en Bevægelse, der er stik modsat Bevægelsen bl. a. i en Række af de Lande, som vi navnlig skal konkurrere med paa Verdensmarkedet. Det er altsaa en meget uheldig Bevægelse, vi er inde i her: Mangel paa nødvendig Opsparing og som Følge deraf Pengenes Dyrhed. Og Forholdet er jo i Virkeligheden det, navnlig for saadanne Egne, hvor Kreditforeningsobligationerne staar meget lavt i Kurs, og hvor Sparekasseskuddene er relativt ringe, at der er det meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt for unge Mennesker, kapitalsvage som de er, at komme i selvstændig Virksomhed. Det er altsaa det, vi maa have for Øje, Konsekvenserne af det haarde Skattetryk: for ringe Opsparing og som Følge deraf alt for dyre Penge.

Vi stillede paa Skatteomraadet et Forslag i sidste Rigsdagssamling. Vi finder det ikke hensigtsmæssigt i indeværende Rigsdagssamling at stille et selvstændigt Forslag; vi kan henvise til de Udtalelser, der faldt, og til det Indhold, vort Forslag havde sidste Aar. Naar vi ikke stiller et Forslag i Aar, er det, fordi der er nedsat en Skattekommission, og vi har jo valgt Medlemmer ogsaa fra vort Parti ind i denne Skattekommission; saa vil det være det rigtige — idet jeg da gaar ud fra, at man arbejder i denne Skattekommission — at afvente, hvilke Resultater man kommer til. Vi synes ikke, det saa vil være rigtigt, at vi selvstændigt fremsætter Lovforslag i denne Rigsdagssamling.